

Illuka Kool

Õppijate enesejuhtimisoskusi toetav ja arendav õpitee

enesehindamise aruanne

Enesehindamist koordineerinud-isikud:

Ave Amor, Anneli Bogens, Airit Vaitmaa, Ilona Lass, Kristi Vaarmann

2021

TAUST

Illuka Kool asub Ida–Virumaal Alutaguse vallas Illuka külas endises Illuka mõisa kompleksis. 2021/2022 õa õpib Illuka Kooli põhikoolis 108 õpilast. Õpilaste arv on viimase viie aasta jooksul kasvanud 44 õpilase võrra. Suurel osal kooli õpilastel on kodune keel eesti-vene või vene keel. Eesti keelest erineva kodukeelega õpilaste ja mitme keelega õpilaste arv on ligi 45%. Õppetöös pööratakse erilist tähelepanu kodukandi ajaloo, kultuuri ja huviringide töö sidumisele erinevate õppeainetega.

Muudatuse põhjus

Illuka kooli programmis osalev meeskond võttis endale sihiks leida võimalusi ja lahendusi, kuidas toetada õppijate enesejuhtimis- ja ajaplaneerimise oskusi ning arendada õppijates oskust vastutada ise oma õppimise eest, kuna distantsõppeperioodil läbi viidud vaatluste ja küsitluste põhjal võib väita, et õpilastel on raskusi ajaplaneerimise ning iseseisvalt õpiülesannete täitmisega.

Distantsõppeperioodidel (märts 2020 – aprill 2021) viisime läbi neli tagasiside küsitlust õpilaste (vastanuid 85%), lapsevanemate (32%) ja õpetajate (100%) hulgas, kust selgus, et iseseisvalt õppides valmistab õpilastele kõige enam raskusi aja planeerimine ning iseseisvalt õppimine (õppejuhenditest aru saamine, motivatsioon jms).

Õpetajad tõid lisaks esile, et neil puuduvad õpilase enesejuhtimisoskuste toetamiseks vajalikud oskused (metoodika, iseseisvaks õppeks õppematerjali koostamine, motivatsiooni hoidmine).

Muudatuse eesmärk

Lähtuvalt eelnevast sõnastasime muudatuse eesmärgi järgmiselt: Õppija vastutab õppimise eest, seab eesmärgid ja otsib lahendusi.

Võtsime fookusesse kaks sihtrühma: õpilased ja õpetajad. Seadsime kummalegi rühmale alaeesmärgid:

Õpetajad

1. Õpetajad on teadlikumad ennastjuhtivatest õpistrateegiatest.
2. Õpetajad kasutavad õpijuhiseid ja õppematerjale, mis toetavad ennastjuhtiva õppija kujunemist (tunnivaatlused ja õpijuhised).

Õpilased:

1. Õpilaste teadlikkus ja oskused õpioskuste analüüsimisel on kasvanud ja õpilaste teadlikkus eneseregulatsioonioskustest on tõusnud.

Tegevused

1. Koolitused

Eesmärkide täitmiseks alustasime õpetajate koolitamisega:

24.04.2021 Koolitus õpetajatele “Kuidas koostada õpijuhust” (Getter Kallas; RAM kool)

21.04.2021 Koolitus õpetajatele “Tõhusa õppimise töötuba”. (Psühhhobuss)

25.10.2021 Koolitus õpetajatele „Õpilase juhitud arenguestlus“ (Meedi Neeme, RAM kool)

Seadsime õpetajatele ülesandeks üksteise tundide külastamine ja kogemuste jagamine: iga õpetaja annab õppeaastas vähemalt kaks lahtist tundi ja osaleb kahes kolleegi tunnis igal õppeaastal

2. Projektipäevad üks-kaks korda trimestris (iseseisva õppimise päev (tund) õpijuhise abil)

Otsustasime, et igas trimestris korraldame vähemalt ühe iseseisva õppimise päeva, kus tunnid või kogu õppepäev toimub õpijuhise(t)e alusel, kus õpetaja roll on olla suunaja ja toetaja.

Iseseisva õppimise päeva (tunni) eesmärk on aidata õpilasel oma õppimist tõhusalt ja läbimõeldult organiseerida, et igale õppijale oleks tagatud maksimaalne võimetekohane pingutus, iseseisvus ja võimalus teha valikuid.

Iseseisva õppimise päeval (või tunnis) on õpetaja(d) koostanud õpijuhised vastavalt aine teemadele. On oluline, et õpijuhises oleks abimaterjal etteantud teema selgeks õppimiseks ja lahti mõtestamiseks selge ülesehitusega ning ülesannete loetelu oleks koos abistavate suunaviitadega. Õpijuhise täpne järgimine annab õpilasele võimaluse iseseisvalt uut teemat omandada ja õpitut kinnistada.

Projektipäevad (iseseisva õppimise päev õpijuhise abil)

- 7.04.2021 „Prügist nii ja teisiti“ (joonis 1)
- 21.05.2021 „Tark tarbija“ (Joonis 2)
- 4.06.2021 "Terves kehas terve vaim"
- 20.-25.09 Illuka Kool 100
- 1.10.2021 „Muusika minu sees ja ümber“

- 21.12.2021 „Jõuluteemalised töötod“ (1.-4.kl)

Esimest õpijuhisega projektipäeva (joonis 1) korraldades kinnitasime teema ning korraldasime Stuudiumi Tera keskkonnas ideekorje. Seejärel koostasid õpetajad kooliastmepõhiselt õpijuhised.

Joonis 1. 7.04.2021 „Prügist nii ja teisiti“ 2.kl kollaaž õpijuhendis olevate ülesannete täitmisest.

Järgnevate projektipäevade puhul oleme õpijuhiste koostamisel kasutanud nii ühiskirjutamist Google Drives (joonis 2) kui ka õpetajad on individuaalselt koostanud ühe aine põhiseid juhiseid.

Projektipäev 21.05.2021 „Tark tarbija“ (4.-6.kl)

Eesmärk:

pöörata tähelepanu taaskasutuse ja säästliku ning jätkusuutliku tarbimise olulisusele arendades keskkonnateadlikkust.

Eestlased on toiduraiskamises Euroopas esikohal, visates igal aastal ära ligikaudu 187 kg toitu ühe inimese kohta. Rahaliselt on see ligikaudu 120 eurot aastas (lastega leibkonna puhul isegi ligi 200 eurot aastas). Eesti kodumajapidamised kokku viskavad toidukaona aastas ära ligikaudu 63 miljoni euro väärtuses toitu. <https://tarbitoitutargalt.ee/kodule/>

1. Arutle koos emaga ja isaga kas ja kui palju teie peres toitu ära visatakse.

Kuidas teie pere saaks toidu ära viskamist vähendada? Paku 3 ideed!

Selle ülesande eest saad hinnangu tööõpetuses.

2. Tutvu interneti leheküljel <https://tarbitoitutargalt.ee/portfolio/toiduainete-sailitamine-kulmikus/> artikliga TOIDUAINETE SÄILITAMINE KÜLMIKUS. Loe seal olevat infot tähelepanelikult ja joonista antud info põhjal pilt avatud külmkapist koos seal asuvate toodetega õigetel asukohtadel (munad, puu- ja köögiviljad, juust, kastmed, moos, supipott, liha, keeduvorst, piim, kalakonserv, kohukesed, karastusjoogid). Kasuta joonistamisel värvi- või viltpliiatseid. Joonista nii suurelt, et kõik toiduained oleksid äratuntavad. Tee joonis A4 paberile.

Võta joonistatud pilt koos töölehega kooli kaasa ja esita klassijuhatajale esmaspäeval, 24.mail. Pildid paneme näitusele üles.

Selle ülesande eest saad tagasisidet kunstõpetuses ja inimeseõpetuses

3. **Väljakutse!** Valmista oma külmkapis leiduvatest toiduainetest midagi tervislikku ja maitsvat. Kirjuta siia retsept valminud toidust, serveeri ägedalt, tee sellest foto ning lisa TERA keskkonda II kooliastme kausta.

Sia kirjuta retsept:

Selle ülesande eest saad tagasisidet tööõpetuses ja inimeseõpetuses

Joonis 2. Näidis õpijuhiseist. Projektipäev 21.05.2021 „Tark tarbija“ (4.-6.kl)

3. Alates 2021/22 õa 6.klassis uus valikaine – õpitee. 1 kord nädalas (35 tundi õppeaastas).

Õpitee aines õpivad õpilased tundma ennast kui õppijat, omandavad erinevad õppimisstrateegiad, tegelevad enda motivatsiooni, enesejuhtimise ja eesmärkidega, analüüsivad enda ja õpetaja rolli, uurivad mõtlemist ja tundeid, suhteid ja suhtumisi, harjutavad hea kuulamise, eneseesitlemise ja koostööoskusi jne. Õppija omandab seeläbi baasoskused- ja hoiakud targaks ja tulemuslikuks õppimiseks nii grupis kui individuaalsel tasandil, mis omakorda suurendab õppimisorõmu ja võimaldab vastutuse võtmist iseenda arengu eest.

Otsitakse vastuseid küsimustele:

- Kuidas aidata õpilasi enda õppimise eesmärgistamisel ja õpimotivatsiooni leidmisel?
- Kuidas toetada õppijates iseseisvate õpioskuste kujunemist ja endale sobivate õppimisviiside leidmist?
- Kuidas arendada õppijates enesetunnetuse, -juhtimise ja -regulatsiooni oskuseid?
- Kuidas suhtlemis- ja koostööoskused mõjutavad õppimist ja kuidas luua keskkond, kus õppija saab need oskused omandada?
- Kuidas äratada loovus ja kogeda õppimisorõmu?

Tulemused

- Õpetajatele toimus kolm ennastjuhtivat õppijat toetavat koolitust
- Õpetajad oskavad praktikas koostada õpjuhiseid.
- Toimunud on viis projektipäeva (iseseisva õppe päeva)
- Õpilaste tagasiside toimunud projektipäevadele „1“-„5“ hindedkaalal hindegaga 4,5.
- Alates 2021/22 õa 6.klassis uus valikaine – õpitee.

Tagasiside

- Jaanuar – aprill 2021 distantsõppe tagasiside küsitlus

Õpilaste valim 88%. Õpilased hindasid õpjuhise järgi õppimist „1“-„5“ hindedkaalal hindegaga 4,5. */Huvitavad ülesanded. Ülesanded olid praktilised; Pidi minema õue; Tahaks rohkem selliseid päevi“.*

- HARNO rahuloluküsitlus (2021)

Ennastjuhtiv õppimine

Väited: Ma oskan leida viisi, kuidas mind huvitavad asjad endale selgeks teha. Mulle meeldib välja mõelda, kuidas mõnda rasket ülesannet lahendada. Õppides kontrollin ise üle, kas ma olen asja korralikult selgeks saanud.

- ✓ 4.kl: 2019.a keskm hinne 3,5; 2021.a keskm hinne 3,7
- ✓ 8.kl: 2019.a keskm hinne 2,8; 2021.a keskm hinne 4,2

Võrreldes kahe aasta taguse ajaga on hinnang oma enastjuhtivale õppimisel oluliselt tõusnud 8.klassi õpilastel.

- Õpioskuste testide läbiviimine (HARNO)

September – oktoober 2021. HARNO annab tagasisidet. Hinnatakse ainealasi teadmisi, uurimuslikke teadmisi, analüüsi oskusi, kavandamis oskusi ja tõlgendamise oskusi. Osaleme kõigis, et saada tagasisidet. Võrreldes 2020.aastaga on oluliselt tõusnud analüüsi-, kavandamis- ja tõlgendamise oskus.

- 1.-5.11.2021 Õpilaste küsitlus tagasisidestamisele (kirjalik avatud küsimustega)

Õpilased andsid tagasiside ja kirjeldasid ootusi õpetajate tagasisidestamisele (kujundav hindamine). *Minu arvates on tagasisided tähtsamad kui hinded; Tänu tagasisidele saame paremini õppida; Personaalne, mitte kõigile sama. Seda, mis oli õige, peaks õpetaja kiitma ja valede puhul motiveerima; Tagasiside on õppimisel palju abiks, sest kohe on selge, kus on vead ja mille kallal on vaja veel töötada;*

- Kõikides vanusegruppides on kasutusel eneseanalüüsivormid, kaks korda aastas (november ja aprill-mai) õpilaste eneseanalüüside läbiviimine. Seotud arenguveestlus(t)ega.

Tulevik

- Koostada enesejuhtimisoskuste mõõdiku küsitluse vorm. Koostöö Tallinna Ülikooliga.
- Viia läbi enesejuhtimisoskuste küsitlus kõikide õpilaste seas;
- Mõelda välja õpetajate kogemuste jagamise ja üksteise tundide külastamine korraldus.
- Õpijuhiste iseseisva õppe päevad (tunnid) toimuvad järjepidevalt. Aineõpetajad teevad koostööd ja lõimivad aineid õpijuhiste koostades. Enastjuhtiva õppija kujundamist toetavate meetodite kasutamine ainetundides on plaanipärane ja järjepidev

- Valikaine õpitee on õpilaste poolt hästi vastu võetud ja toetab eneseanalüüsi oskusi. Õpilased teavad, millised on tõhusa õppimise viisid ning kuidas neid rakendada. Õpilaste eneseanalüüs on arutlev ja sisukas.
- Eneseanalüüsivormide üle vaatamine, vajadusel korrigeerimine
- Näeme eesmärgi poole liikumist protsessina. Toimub õppimise ring: kogemuste põhiselt teemade planeerimine => õppestrateegiate ja -metoodika rakendamine => analüüsimine ja korrigeerimine => eesmärgi saavutamise hindamine => kokkuvõtete tegemine.